

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4539/2020
10.02.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Зоране Делибашић и Гордане Комненић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Душанка Давидов, адвокат из ..., против тужених ББ из ... и ВВ из ..., чији је заједнички пуномоћник Сенада Ласло, адвокат из ... и по противтужби туженог-противтужиоца ББ против тужиоца-противтуженог АА, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1056/20 од 28.05.2020. године, у седници одржаној дана 10.02.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца АА из ..., изјављена против преиначујућег дела пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1056/20 од 28.05.2020. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П 8102/2017 од 12.12.2019. године, ставом првим изреке, одлучено је да се тужбени захтев тужиоца – противтуженог делимично усваја. Ставом другим изреке, обавезани су тужени-противтужилац ББ из ... и тужени ВВ из ..., да тужиоцу-противтуженом на име накнаде нематеријалне штете због повреде угледа и части солидарно исплате износ од 100.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од 12.12.2019. године, па до исплате, као и да му накнаде трошкове парничног поступка у износу од 122.700,00 динара, са законском затезном каматом, почев од дана извршности па до исплате. Ставом трећим изреке, део тужбеног захтева којим тужилац-противтужени потражује од туженог-противтужиоца ББ и туженог ВВ, на име накнаде нематеријалне штете због повреде угледа и части, преко досуђеног износа од 100.000,00 динара па до траженог износа од 1.000.000,00 динара, са законском затезном каматом, почев од дана пресуђења па до исплате, као и законску затезну камату на износ накнаде трошкова парничног поступка од дана пресуђења па до дана извршности пресуде је одбијен. Ставом четвртим изреке, противтужбени захтев туженог-противтужиоца ББ којим тражи да се обавезе тужилац-противтужени да му на име накнаде нематеријалне штете због повреде части и угледа исплати износ од 1.000.000,00 динара, са затезном каматом, почев од дана пресуђења па до исплате и да се обавезе тужилац да туженом-противтужиоцу ББ и туженом ВВ накнади трошкове парничног поступка, са затезном каматом почев од дана извршности пресуде па до коначне исплате, као и евентуални противтужбени захтев којим тражи да

се утврди постојање потраживања тужиоца-противтуженог да туженом-противтужиоцу ББ и туженом ВВ, на име накнаде нематеријалне штете због повреде угледа и части исплати и утврди постојање потраживања тужиоца-противтуженог да туженом-противтужиоцу ББ по основу накнаде нематеријалне штете због повреде угледа и части, пребијају се утврђена потраживања из тачке 1. и 2. изреке те пресуде до ког износа утврђена узајамна потраживања се сматрају угашеним, те да се обавезује тужилац-противтужени да туженом-противтужиоцу ББ на име накнаде нематеријалне штете због повреде угледа и части исплати разлику између утврђених износа из тачке 1. и 2. изреке пресуде, са затезном каматом рачунатом на износ разлике, почев од дана пресуђења па до исплате, и да се обавезе тужилац да туженом-противтужиоцу ББ и туженом ВВ накнади трошкове парничног поступка, са затезном каматом почев од дана извршности пресуде до исплате, је одбијен. Ставом петим изреке, одлучено је да се тужени-противтужилац ББ ослобађа плаћања судских такси у овој правној ствари.

Апелациони суд у Новом Саду је, пресудом Гж 1056/20 од 28.05.2020. године, жалбу туженог ВВ усвојио, док је жалбу туженог ББ делимично усвојио, па је пресуду Основног суда у Новом Саду П 8102/17 од 12.12.2019. године, преиначио у побијаном-усвајајућем делу одлуке о тужбеном захтеву и у делу одлуке о трошковима парничног поступка, тако што: се одбија тужбени захтев тужиоца у делу којим су обавезани тужени да му на име накнаде нематеријалне штете због повреде угледа и части, солидарно исплате износ од 100.000,00 динара, са законском затезном каматом, почев од 12.12.2019. године па до исплате; се обавезује тужилац да туженом ВВ на име накнаде трошкове парничног поступка исплати износ од 93.875,00 динара, са законском затезном каматом, почев од извршности пресуде до исплате, док се у односу на тужиоца АА и туженог ББ, одлучује да сваки од њих сноси своје трошкове парничног поступка; те се у преосталом делу жалба туженог ББ одбија и првостепена пресуда, у побијаном непреиначеном одбијајућем делу одлуке о противтужном захтеву потврђује. Ставом другим изреке, одбијен је захтев туженог ББ за накнаду трошкова жалбеног поступка. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженом ВВ накнади трошкове жалбеног поступка у износу од 12.000,00 динара.

Против преиначујућег дела правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је изјавио благовремену ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужени су поднели одговор на ревизију тужиоца.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду применом одредбе члана 408., у вези члана 403. став 2. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11...18/20), и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Наводима ревизије да побијана пресуда не садржи одлучне чињенице и да се из тог разлога не може да испита, ревидент указује на битну повреду одредаба парничног поступка прописану одредбом члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку, која није разлог због ког се ревизија може да изјави, сходно одредби члана 407. став 2. тачка 2. истог Закона.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је по занимању ... и члан ГГ странке, њеног извршног и главног одбора. У ... канцеларији тужиоца је запослено више ..., а његова ... заступа већи број привредних друштава. Тужени ББ је по занимању ..., који је био запослен у ДД, почев од 1989. године до 15.10.2013. године, када му је отказан уговор о раду. Тужени ВВ је по занимању ... и у том својству је, у више поступака, заступао туженог ББ, док тужиоца зна као колегу и познато му је да је високо позиционирани функционер ГГ странке. Током 2013. године, фабрика ДД и њен директор, ЂЂ су ангажовали адвокатску канцеларију тужиоца, ради заступања пред судовима, обзиром да фабрика има преко 600 запослених и већи број радних спорова. У поступку пред Основним судом у Новом Саду ПП 2229/13, по тужби тужиоца ББ, чији је пуномоћник тужени ВВ, против тужене Фабрике ... ДД, ради поништаја решења о отказу уговора о раду, враћања на рад и накнаде штете, донета је пресуда, дана 24.05.2017. године, којом је тужбени захтев тужиоца одбијен. Тужену Фабрику ДД, у том поступку заступа Адвокатска канцеларија АА, овде тужиоца. Против наведене пресуде, ББ је дана 07.07.2017. године, преко пуномоћника, адвоката ВВ, изјавио жалбу, детаљно образложену на 52 стране у којој је, између осталог, у једној реченици наведено: "Побијана пресуда је још једна у низу безочно срамних политичких пресуда Општинског суда у Новом Саду, које нису донете на основу законитог, правичног и фер суђења, већ су донете на основу диктата политичког моћника, од којих је један у вези са туженом Фабриком ДД, лично мотивисан и дужи временски период експониран, а високи је функционер ГГ странке, пуномоћник тужене Фабрике ДД, адвокат АА, по чијим политичким налозима суди један број недостојних, од политике зависних, судија Основног суда у Новом Саду, у радним споровима, у којима је тужена Фабрика ДД од стране њених запослених, због масовног, еклатантног кршења права из радног односа". Жалбу су потписали ББ и адвокат ВВ. Адвокатска канцеларија која заступа Фабрику ДД је примила жалбу 04.09.2017. године, а тада су у канцеларији били присутни адвокати ЕЕ, ЖЖ, ЗЗ и адвокатски приправници ИИ и ЈЈ. Жалбу је прво прочитала адвокат ЕЕ, а онда је показала тужиоцу. Тужилац је био запањен наводима жалбе који се односе на њега и био је јако узнемирен, сматрајући да садржи увреде за канцеларију, па је размишљао шта ће да мисле о њему остале колеге, као и судије код којих свакодневно долази на рочишта ради заступања странака. Стекао је утисак да су поједине колеге и судије које га површно познају промениле однос према њему, да су постали сумњичави, а приметио је да су и његови познаници и колеге променили понашање према њему.

Врховни касациони суд налази да је, код овако утврђеног чињеничног стања, другостепени суд правилно преиначио првостепену пресуду у побијаном, усвајајућем делу, одбијањем тужбеног захтева тужиоца којим је он тражио да суд тужене обавезе да му солидарно накнаде нематеријалну штету, због повреде угледа и части, у износу од 100.000,00 динара, са припадајућом каматом, сходно одредби члана 200. став 1., у вези члана 277. Закона о облигационим односима.

Одредбом члана 200. став 1. Закона о облигационим односима, прописано је да за претрпљене физичке болове, за претрпљене душевне болове због умањења животне активности, наружености, повреде угледа, части, слободе или права личности, смрти блиског лица, као и за страх, суд ће, ако нађе да околности случаја, а нарочито јачина болова и страха и њихово трајање то оправдава, досудити правичну новчану накнаду, независно од накнаде материјалне штете, као и њеном одсуству.

У конкретном случају, нема места признавању новчане накнаде нематеријалне штете тужиоцу због повреде угледа и части, имајући у виду да су тужени своју тврдњу о тужиоцу као о политичком моћнику који утиче на судије Основног суда у Новом Саду, изнели у жалби против пресуде, која је упућена судским инстанцама и супротној страни, коју заступа тужилац, у својству пуномоћника – адвоката. Странка има право да у поступку користи дозвољена правна средства, као што је у овом случају правни лек, ради исходавања успеха у спору. Изношење од стране тужених, вредносног суда о политичкој моћи тужиоца и његовом утицају на судије Основног суда у Новом Саду представља пре свега критику рада правосуђа због сумње у његову непристрасност, а не омаловажавање тужиоца који се, супротно томе, означава као "политички моћник". Поседовање моћи, па и политичке моћи, није негативан аспект личности, нити се ради о чињеници већ о вредносном суду. То што је тужилац, горе цитирани део жалбе туженог, доживео као увреду је његов субјективни доживљај пошто, објективно, поседовање политичке моћи није разлог за осећај унижености. Тужени, као странка која је изгубила парницу, има право да користи дозвољене правне лекове, а жалба то јесте и да изнесе све што сматра да ће му помоћи у оспоравању одлуке којом је незадовољан. Ограничење тог права, наметањем обавезе уздржавања од тврдњи које могу да узнемире остале учеснике у поступку, имало би одвраћајући ефекат и било би супротно праву тужиоца на правично суђење.

Неосновани су наводи ревизије да спорни део жалбе тужених садржи неистините чињенице које вређају тужиочев углед. Супротно томе, не ради се о чињеницама, него о вредносном суду тужених о постојању утицаја извршне власти (коју представља тужилац) на правосуђе, конкретно судије Основног суда у Новом Саду, што је пре свега критика упућена судовима, изношењем вредносних судова који нису доказиви. Ревидент у ревизији указује да је „утицај и давање налога судијама какве одлуке да доносе, кривично дело“. Међутим, супротно томе, спорни део жалбе тужених не садржи наводе о тужиоцу као извршиоцу кривичног дела, а импутирање политичке моћи објективно није увредљиво, нити је, у чињеничном смислу, доказиво. Због тога ревидент у ревизији неосновано указује на погрешну примену материјалног права.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка, имајући у виду њетов исход.

Из изложених разлога, Врховни касациони суд је одлуку као у изреци донео применом одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа - судија
Весна Поповић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић